

Raikkaita tuulia Pohjanmaalta

2.5.2024 10.00

Pohjanmaalla tarjotaan hyvinvointia niin mielelle kuin kehollekin. Lähde uudelta lähimatkalta.

Teksti ja kuvat: ADRIÁN SOTO

- Tämä on Suomen ja kenties maailman paras sauna. Eikä tämä ole vain minun pohjanmaalaista pröystäilyäni, sillä Saunaseuran raati päätti, että tämä sauna on ykkönen, esittelee Koskenkorvan Trahteerin isäntä **Martti Koskenkorva** vanhaa saunarakennusta.

Trahtööri sijaitsee vanhan viinatehtaan vieressä.

- Meillä on suora 86-metrinen putki, mistä saamme tuoretta tuotetta, isäntä sanoo ja näyttää hanaa ison luukun takana.

Trahtööri toimii vanhassa komeassa maalaistalossa, missä isäntä Martti ja emäntä **Päivi** hemmottelevat vieraitaan. Talossa on kuuden saunan lisäksi myös kylpylä hierontapalveluineen.

Trahteerilla on tarjottavaa myös hyvän ruoan ystäville. Talon erikoisuuksia ovat kännikalat eli kossussa uitetut silakat ja kolmen tähden jaloviinassa marinoitu kirjolohi.

- Täällä yritämme käyttää niin paljon oman alueen raaka-aineita kuin mahdollista, kertoo emäntä Päivi Koskenkorva.

Tämä on linjassa Ilmajoen Osuusmeijerin kanssa. Meijeri on pysynyt itsenäisenä ja torjunut isompien ostoyritykset.

- Meillä on 50 tuottajaa, jotka toimittavat meille 30 000 maitolitraa päivittäin. Tuotteet toimitamme lähiseudulle, sanoo meijerin toimitusjohtaja **Matti Lahdenmäki**.

Meijerin suosikkituotteet ovat kirnuvoi, oliiviöljyjuusto ja uusi omega-3 -rasvahappoja sisältävä terveysjuusto.

Trahteerissa toimii myös Koskenkorvan museo, jossa on esitellään Suomen mutkikasta viinapolitiikkaa. Isäntä Martti ylläpitää museota, minkä lisäksi hänellä on aikaa lempiharrastukselleen, kirjoittamiselle. Viime keväänä ilmestyi romaani *Salattu Perintö* ja toinen romaani *Valmistuuko Koskenkorvan Tehdas?* on tekeillä.

Ilmajoelta Koskenkorvaan vie tie numero 67, jolla on noin viisi kilometriä pitkä suora. Sen varrella on yksi Suomen maaseudun vauraimpia alueita, siksi paikalliset kutsuvatkin sitä miljoonasuoraksi.

Kuortaneelle ajettaessa maisema muuttuu loputtoman tasaisesta lakeudesta reheväksi järviseluksi.

Täältä ovat lähtöisin monet henkilöt, jotka ovat jättäneet merkkinsä Suomen ja maailman kulttuurielämään. Kuortanelaisia ovat muun muassa **Alvar Aalto**, **Heikki Klemetti** ja **Soile Yli-Mäyry**.

Kuortaneen Urheiluoipisto tarjoaa liikuntaa ja lepoa koko perheelle.

- Meillä on monia majoitusmahdollisuuksia huoneistoista rivitaloihin. Lisäksi urheiluhotelliin majoittuja saa oikeuden käyttää tenniskenttää, kertoo opiston myyntipäällikkö **Kaija Öörni**.

Äskettäin 60 vuotta täyttäneen opiston hotellirakennus otettiin käyttöön viisi vuotta sitten. Opistolla voi bongata sekä suomalaisia että kansainvälisiä urheilutähtiä. Se on hauskaa puuhaa etenkin perheen pikkuväelle.

Hyvinvointikeskuksessa on kehitelty tapoja irrottautua arjesta. Yksi suosikkiohjelmista on työssä käyville tarkoitettu kuntoremontti.

- Tilastomme mukaan yli 50 prosenttia ryhmistä tarvitsee kunnon kohennusta, Kaija Öörni sanoo.

Urheiluoipistossa voi harrastaa kaikkia mahdollisia urheilulajeja, mutta siellä on kehitelty myös uusia liikuntamuotoja. Yksi niistä on heinäseiväsjumppa, joka on kevyttä voimistelua heinäseipään avulla.

- Kolmen vartin kehon vetreytys on helppoa, mutta tehokasta, ohjaaja **Minna Rydman** sanoo. Aamuvarkaisella aurinko paistaa ja puutteet ovat parhaasta päästä. Kuortaneenjärven pinta on kuin samettia. Tästä on hyvä aloittaa lomapäivä.

Lappajärvelle, Pohjanmaan suurimmalle järvelle on Kuortaneelta lyhyt matka. Järven länsirannalla on Savonkylä, jonka yläpuolella kohoaa erikoinen kivinen linnoitus. Se ei ole muinaismuisto, vaan vanhemman konstaapelin, **Tapio Aution** tekemä.

Toistakymmentä vuotta konstaapeli Autio on tasapainoillut poliisin viran ja vapaan taiteilijan työn välillä. Tulos on näkemisen arvoinen. Kukkulan päälle on noussut torneilla varustettu tuhannen neliömetrin kivirakennus. Oman asunnon lisäksi talon yhteydessä on Kalevalaluola, Mustan lampaan alttari sekä Pelastusenkeliänsäli ja kappeli. Metsästäjien sali on valmistumassa.

Salit on koristeltu Aution maalauksilla, joista lähes kaikki on tehty karnäiitti-kiven päälle. Karnäiitti on Lappajärven omaa tummaa kiveä, jolla on marmorin ominaisuuksia. Maalauksista välittyy voimakas uskonnollinen vakaumus.

- Vain nöyryyden kautta ihminen löytää oman hyvyytensä, Autio sanoo. Kateus, raha ja valta ovat mustan lampaan tie.

Autio ei kumarrakaan mihinkään suuntaan.

- Ei tarvita teologian opiskelua voidakseen ymmärtää ihmisten ahdingkoa, hän jatkaa.

Päärakennusta valvoo nelimetrisen betonista valmistettu Linnan vuorenpaikka. Tornista on hyvä näköala kohti myyttistä Lappajärveä.

Lappajärven pohjoispuolella, Nykälän niemimaalla on kylpylähotelli Kivitippu. Hotelli on ottanut nimensä 77 miljoonaa vuotta sitten maahan syöksyneestä meteoriitista, jonka kraateriin Lappajärvi syntyi aikojen kuluessa.

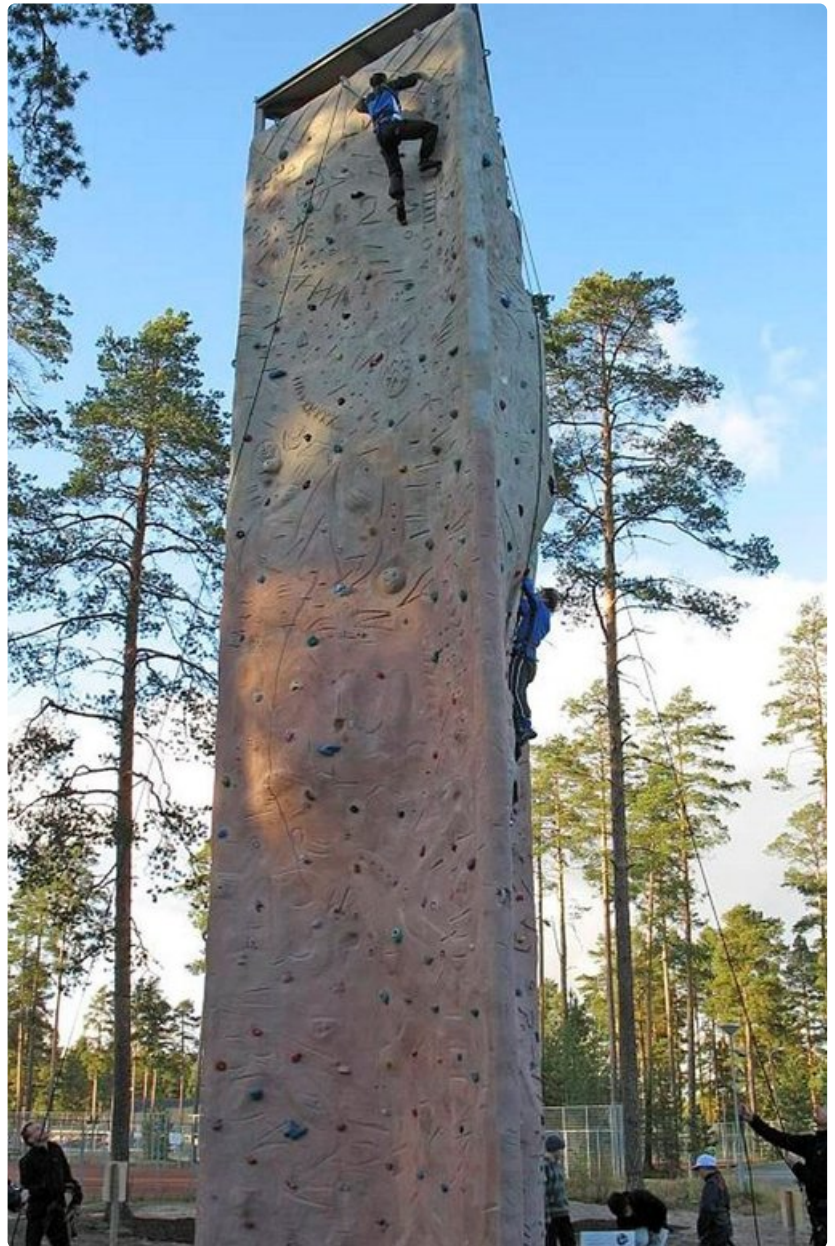
Upeat järvimaisemat avautuvat hotellin ympärillä.

- Konseptimme on ihmisen irrottaminen arjesta. Tarjoamme majoitusvaihtoehtoja joko päärakennuksessa, Aquarius-rantahotellissa tai Chalets-hotellissa, kylpyläjohtaja **Johanna Liinamaa** kertoo.

Aquarius-rantahotellissa voi asua kuin omassa mökissä, mutta nauttia samalla hotellin palvelusta.

Taiteilija Soile Yli-Mäyry palaa joka kevät Pohjanmaalle.

Kuortaneen kiipeilyseinä on 13 metriä korkea.

Kivitippu on satsannut hyvinvointipalveluihin. Niitä on tarjolla toistakymmentä erilaista kasvo-, käsi- ja jalkahoitoa sekä kehon hierontaa. Yksi suosituimmista hieronnoista on turvepellavahieronta. Tarjolla on myös fysioterapiaa, terveyspalveluja ja luontoretkeä.

Hotellin pihalta voi astua Nykälän 18-reikäiselle golf-kentälle, joka on yksi pohjanmaalaisten ylpeys eikä syyttä.

Hotelli on Taste of Finland -konseptin jäsen ja pyrkii hankkimaan käyttämänsä raaka-aineet lähialueilta.

- Paikalliset tuottajat ovat ymmärtäneet tarpeemme, kolmasosa tarjoamastamme ruoasta on paikallista, Liinamaa sanoo.

Aivan Nykälän niemimaan kärjessä on Halkosaari, missä toimii suosittu kesäteatteri. Alueella on myös vilkas tanssilava. Kivitippu tarjoaa tanssin harrastajille pakettia, johon sisältyy majoitus, kuljetus lavalle ja sisäänpääsymaksu. Alueella ei tunneta tylsyyden konseptia. Jos meno tuntuu liian hiljaiselta, voi suunnata Tulivuorirocktiin, jossa kesän pääesiintyjä oli Eppu Normaali.

Vanhan patruunatehtaan tiloissa Lapualla toimii kulttuurikeskus

Vanhapaukku. Saneerauksen suunnitteli 1990-luvun puolivälissä Lapuan kaupunginarkkitehti **Helena Teräväinen**. Siitä lähtien alue on ollut lapualaisten olohuone.

Vanhapaukussa toimii kaupunginkirjasto, Teatteri Lapua, Lapuan Taidemuseo, Patruunatehtaan Museo, Lapuan Liikkeen Museo ja Pohjanmaan Valokuvakeskus. Jos nälkä yllättää, voi poiketa Ison Prässin Kahvilaan, jota paikallinen pariskunta ylläpitää rakkaudella. Heidän valmistamansa leivonnaiset ovat Lapuan-kävijälle *must*.

Kulttuurikeskuksen alueelta löytyy myös Lapuan Kankurien tehtaanmyymälä, joka on loistava paikka tehdä löytöjä. Kyseessä on yksi Euroopan merkittävimmistä pellavakutomioista.

- Markkina-alueemme on koko Eurooppa. Globalisaatio alalla on ollut raju. Onneksi olemme selviytyneet ja työmme on laajasti arvostettua. Lapualla olemme tyytyväisiä, koska täällä on riittävästi osaamista, sanoo Lapuan Kankurien toimitusjohtaja **Esko Hjelt**. Lapuan Kankurit on Hjeltien suvun 73 vuotta vanha perheyrittys.

Kuvataiteilijan paluu

Soile Yli-Mäyry tutustui 1960-luvulla kyläkoulussa itävaltalaiseen impressionistiin, taidemaalari **Oskar Kokosckaan**.

- Taulussa oli tavallinen ihmishahmo, mutta se iski minuun kuin salama. Minun oli pakko päästä Wieniin. Siitä päivästä alkoi myös minun rakkauteni saksan kieleen, kertoo kuvataiteilija.

Siitä lähti Soilen vaeltelu. Opiskelu vei hänet Stuttgartin taideakatemiaan.

- Siellä opin saksalaisen taidementaaliteetin ja myös sen sotilaallisen tarkkuuden, Soile nauraa.

Taiteilijan ura on mittava. Yli 250 kansainvälistä näyttelyä yli 30 eri maassa puhuvat puolestaan. Soile Yli-Mäyrin teoksia on nyt nähtävillä New Yorkin, Tokion, Pariisin ja Sao Paolon johtavissa museoissa.

Kiireidensä keskellä, 15 vuotta sitten Soile päätti kuitenkin palata kotinurkilleen. Hän kunnosti sukutilansa vanhan navetan valoisaksi taidehalliksi, jossa voi tutustua Soilen tuoreimpiin mutta myös vanhempiinkin töihin.

- Täällä on mukava työskennellä. Tulen toukokuussa ja lähdän taas elokuussa, sillä täällä valo on ainutlaatuinen.

Taiteilijan voi tavata taidehallilla iltapäivisin. Yli-Mäyry työskentelee usein myös yöllä, siksi päivä alkaa myöhemmin kuin normaalisti. Taidehallin yhteydessä on myös kahvio.

Jaana Hjelt markkinoi Lapuan Kankureiden tuotteita.

Kuortanehalli. Kuva: Kuortaneen Urheiluopisto.

Minna Rydman johtaa heinäseiväsjumpaa.

Martti ja Päivi Koskenkorva isännöivät Koskenkorvan Trahteeria.

Aution kivikappeli.